

ОДБРАНА

Интервју

БРИГАДНИ ГЕНЕРАЛ ДРАГОСАВ ЛАЦКОВИЋ,
НАЧЕЛНИК УПРАВЕ ЗА КАДРОВЕ

**СТРОГО
КОНТРОЛИСАНО
НАПРЕДОВАЊЕ**

АРСЕНАЛ
89

ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране Србије

„Одбрана“ наставља традицију „Рајника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Славољуб М. Марковић, потпуковник

Главни и одговорни уредник

мр Раденко Мутавчић

Заменик главног уредника

Владимир Почуч, потпуковник

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић, Славица Лужник

Новинари

Сања Анђелковић

Владимир Вјештић

Миријана Крстовић, потпоручница

Биљана Миљић

Александар Петровић, капетан

Стални сарадници

Станислав Арсић, др Себастијан Балаш,

др Славиша Влацић, Милосав Џ. Ђорђевић,

др Милан Мијалковски, др Зоран Миладиновић,

др Миљан Милкић, Крсман Милошевић,

Никола Остојић, Никола Оташ, Александар

Радић, Влада Ристић, Будимир М. Попадић

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник),

Станислава Струњаш, Марија Марић,

Слободан Михаиловић

(технички уредници)

Фотографија

Стефана Савић (уредница),

Горан Станковић, Душка Стефановић,

Јово Мамула, Даримир Банда (фоторепортери)

Језички редактор

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Вера Бјеловук

Документација

Радован Поповић (фото-центар)

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809

Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808

Секретар редакције 3201-809; 23-079

Прелом 3240-019; 23-583

Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765

Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995

ТЕЛЕФАКС 3241-363

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19

odbrana@mod.gov.rs

redakcija@odbrana.mod.gov.rs

www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РС

месечно 160 динара. За претплатнике преко

Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд,

ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу

„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара

БРОЈ 208

Добри резултати
остваривања родне
равноправности у Војсци Србије

Снимио Даримир БАНДА

САДРЖАЈ

ДОГАЂАЈИ

**6 БРАТИСЛАВ ГАШИЋ НОВИ МИНИСТАР
ОДБРАНЕ**

**7 Министар одбране посетио Генералштаб
НАСТАВИТИ МОДЕРНИЗАЦИЈУ ВОЈСКЕ**

**8 Анализа оперативних и функционалних
способности Војске Србије
ОПРЕМАЊЕ ОСТАЈЕ ПРИОРИТЕТ**

**10 Обележен Дан Гарде
РЕПРЕЗЕНТ ВОЈНИЧКЕ ЧАСТИ**

**12 Посета Копненој зони безбедности
ПОСВЕЋЕНОСТ ЗАДАЦИМА**

ИНТЕРВЈУ

**16 Бригадни генерал Драгосав Лацковић, начелник
Управе за кадрове
СТРОГО КОНТРОЛИСАНО НАПРЕДОВАЊЕ**

ОДБРАНА

**22 Међународна конференција
о Првом светском рату
ПРЕКРАЈАЊЕ ИСТОРИЈЕ НЕЋЕ ПРОЋИ**

**25 Додатак
НОЋ МУЗЕЈА 2014.**

ТЕМА

**30 Субвенционисано
стамбено
кредитирање
припадника Војске
РИЗИК С КОЈИМ
СЕ БОЉЕ ЖИВИ**

СПЕЦИЈАЛНИ
ПРИЛОГ

АРСЕНАЛ

Прилози о савременом наоружању
и опреми код нас и у свету

36 Српски и француски мировњаци у Либану САВЕЗНИЦИ ЗА СВА ВРЕМЕНА

Како се чувају успомене на ратне другове показали су својим примером француски војници у мировној операцији Уједињених нација у Либану. Током мултинационалне вежбе припадници француског контингента изричито су тражили да буду раме уз раме са српским војницима.

КУЛТУРА

38 Дом Војске Србије у Краљеву КУЛТУРНО СРЕДИШТЕ ГРАДА

41 Ансамбл „Станислав Бинички” у Швајцарској ПРЕПОЗНАВАЊЕ УМЕТНОСТИ

42 Изложба у Народној библиотеци Србије СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ

ФЕЉТОН

46 Сећање на др Арчибалда Рајса ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ ВОЛЕО СРБИЈУ

Од самог почетка Великог рата (1914–1918), овај хумани и племенити Швајцарац делио је са Србима трагичне месеце и године рата, помажући им све до ослобођења земље. Толико се сродио са српским бићем, да се осећао као његов нераздвајни део. Његово срце, које је куцало за српског сељака и војника, по изричитој жељи, похрањено је у мермерну урну у Спомен-капели на врху Кајмакчалане.

Реч уредника

Дан победе у Другом светском рату – 9. мај, датум је који слави победе, али и подсећа да иза сваке остају страдања и жртве, које будуће нараштаје обавезују да више цене вредности мира и стваралаштва.

Из такве победе и опомене настала је нова Европа поверења и сарадње, у којој су данашње тешкоће само даљи подстицај за њихово превазилажење, јер Европа памти крваве ратове у 19. веку и два светска рата у 20. веку, са милионима изгубљених живота и почецима са згаришта и pepела. Мировни пројекат уједињења, највећи у досадашњој историји, може да сумира величину резултата који итекако превазилазе тежину тренутних препрека и зато остаје привржен очувању и унапређењу изграђеног.

Србија је у оба светска рата уградила себе у победу, са ценом коју је мало која земља платила. И данас с правом тражи свој европски пут, јер има историјско право да и са те стране очекује бољитак, као што га се не одриче са оних страна где има традиционална пријатељства или гради нова. Зато гласно, али недовољно колико би имала право и колико би требало, указује да неће прихватити другачија тумачења историје, која умањују њен допринос изградњи заједничких европских вредности.

Актуелни политички интереси покушавају да повод за Први светски рат, за шта је несумњиво искоришћен Сарајевски атентат, претворе у његов узрок, што радикално мења деценијско разумевање историје с почетка прошлог века, у коме су узроци рата протумачени у историјској науци и данас је тешко наћи ваљане чињеничне аргументе за њихову ревизију. У анкети Би-Би-Сија, од десет угледних историчара већина је остала привржена ранијим ставовима о доминантној немачкој одговорности, уз Аустроугарску која је желела обрачун са Србијом због аспирација на Балкану.

Зато се чини да покушаји ревизије старе историје више најављују амбиције у новој прерасподели моћи на регионалном и глобалном нивоу, са улогама које се већ полако мењају. Главне улоге увек припадају великим силама, а пред мале државе, каква је Србија, ставља се посебна одговорност избора улоге и позиције у будућим догађајима, колико је то могуће. Опредељење политичке елите тада посебно долази до изражаја, јер она је кормилар брода који пролази кроз историјске буре, како прошле које смо већ искусили, тако и будуће у којима, као и сви морнари, сањамо мирну луку. ■

Раденко МУТАВЦИЋ

Братислав Гашић нови министар одбране

Новоизабрани министар одбране Братислав Гашић и досадашњи министар одбране Небојша Родић потписали су 30. априла у Великој ратној сали, *Протокол о примопредаји дужности*. Примопредаји су присуствовали начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић и чланови Колегијума министра одбране.

Новоизабрани министар одбране рекао је да „зна да улази у један од најуређенијих система Републике Србије“.

– Као и премијер Александар Вучић, док је био министар одбране, и Небојша Родић је огроман труд уложио у сређивање стања у Министар-

ству одбране. Очекујем да у наредних неколико дана будем упознат са комплетним стањем у ресорном министарству и да наставимо путем који је у претходне две године давао добре резултате – рекао је министар Гашић.

Претходни министар одбране Небојша Родић захвалио је свима на сарадњи и пожелео много успеха новом министру.

– Поручио бих министру Гашићу да реч министар на латинском језику значи „слуга народа“, да смо сви ми изабрани вољом грађана, да наши мандати јесу омеђени резултатима које грађани од нас очекују. Када је у питању Војска Србије ти резултати су до сада били препознатљиви. Без доброг тима, без заједнички постављене стратегијски или тактично одређене мете, коју треба постићи, нећемо имати резултате којима ћемо се дичити. За министра Гашића ово ће свакако бити изазов и верујем да ће се ангажовање истим интензитетом и капацитетом наставити – рекао је Родић.

Том приликом, генерал Диковић и министар Гашић уручили су досадашњем министру одбране Небојши Родићу пригодне поклоне за досадашњи рад и резултате у Министарству одбране. ■

С. АНЂЕЛКОВИЋ

Снимео Г. СТАНКОВИЋ

Сусрет са амбасадором Уједињених Арапских Емирата

Министар одбране Братислав Гашић састао се са амбасадором Уједињених Арапских Емирата у Београду Ђумом Рашидом Сејф Зајед Ал Дахеријем. Том приликом министар Гашић изразио је уверење да ће у наредном периоду бити дефинисане стратешке смернице за даљи развој односа двеју земаља, нарочито када је реч о сарадњи у области одбране, која се до сада првенствено одвијала на војно-економском и војно-војном пољу.

– Развој и стално јачање традиционално пријатељских односа са Уједињеним Арапским Емиратима су од изузетног значаја. Простора за унапређење сарадње има, нарочито када је реч о војној медицини и војном образовању – нагласио је министар Гашић.

Амбасадор Зајед ал Дахери честитао је министру одбране Братиславу Гашићу постављење на нову дужност и изразио спремност за наставак сарадње. ■

Састанак са амбасадором Немачке

Министар одбране Србије Братислав Гашић разговарао је 12. маја са амбасадором Савезне Републике Немачке у Београду Хајнцом Вилхелмом и упознао га са приоритетима нове Владе. На састанку је закључено да је сарадња Србије и Немачке у области одбране развијена, а тежишне области су војнообразовна и војномедицинска сарадња и припреме за учешће у мултинационалним операцијама.

– Србија је заинтересована за заједничко учешће са припадницима оружаних снага Немачке у мисији Европске уније у Малију, што је један од приоритета Министарства одбране – истакао је министар Гашић.

На састанку је разговарано о регионалној сарадњи, сарадњи у оквиру Програма *Партнерство за мир*, Заједничкој безбедносној и одбрамбеној политици Европске уније и ангажовању припадника Војске Србије у мултинационалним операцијама. ■

Братислав Гашић рођен је 1967. године у Крушевцу. Дипломирао је на Економском факултету у Нишу. Од 1989. године бави се приватним предузетништвом, власник је и директор предузећа „Saco“.

Био је посланик до 2012. године, од када обавља функцију градоначелника Крушевца.

Један је од оснивача Српске напредне странке, чији је потпредседник.

Проглашен је за менаџера године града Крушевца 1998. године.

Говори грчки и енглески језик.

Ожењен, отац три сина.

СНИМАО: J. МАНУЛА

Министар одбране посетио Генералштаб Наставити модернизацију војске

Министар одбране Братислав Гашић посетио је 5. маја Генералштаб Војске Србије. Испред почасног строја Гарде министра Гашића дочекао је начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић са члановима Колегијума.

Генерал Диковић упознао је министра Гашића са организацијом, функцијом, задацима, ангажовањем и тренутном ситуацијом у Војсци Србије и пожелео му успех у раду.

Министар Гашић после седнице Колегијума изјавио је да Генералштаб представља институцију на коју би многи у држави требало да се угледају.

– Све оно са чиме ме је начелник Генералштаба упознао јесте само потврда онога што ја од првог дана тврдим, да је Војска Србије један од најбоље уређених система наше државе – рекао је министар одбране и нагласио да у наредном периоду треба наставити модернизацију Војске и да стање у

њој треба одржати и унапредити у свим сферама живота.

Министар Гашић обишао је Центар за мировне операције и Оперативни центар система одбране одакле је видео линком примио извештаје из оперативних центара Копнене војске и Ваздухопловства и ПВО, а извештај је поднео и мајор Срђан Радивојевић из Либана, командир пешадијске чете која је под заставом Уједињених нација тренутно ангажована у мисији UNIFIL. ■

А. ПЕТРОВИЋ

Састанак Колегијума министра одбране Јачање превенције

Поводом два случаја самоубиства професионалних војника у Војсци Србије, 2. маја у Краљеву и Бегечу, министар одбране Братислав Гашић сазвао је тематски састанак Колегијума на коме је расправљано о овим случајевима и предложене мере за повећање превенције и прецизирање процедура у раду психолошке службе, њено функционално и кадровско јачање, интензивирање рада превентивно-медицинских тимова и упућивање на ванредне прегледе оних лица

код којих се утврди потреба за таквим видом помоћи.

На састанку, коме су поред чланова Колегијума присуствовали и представници психолошке службе, истакнут је досадашњи организован и интензиван рад те службе у Војсци Србије на превенцији оваквих нежељених догађаја, због чега је стопа смртности по основу суицида чак три пута мања у војсци него код становништва Србије.

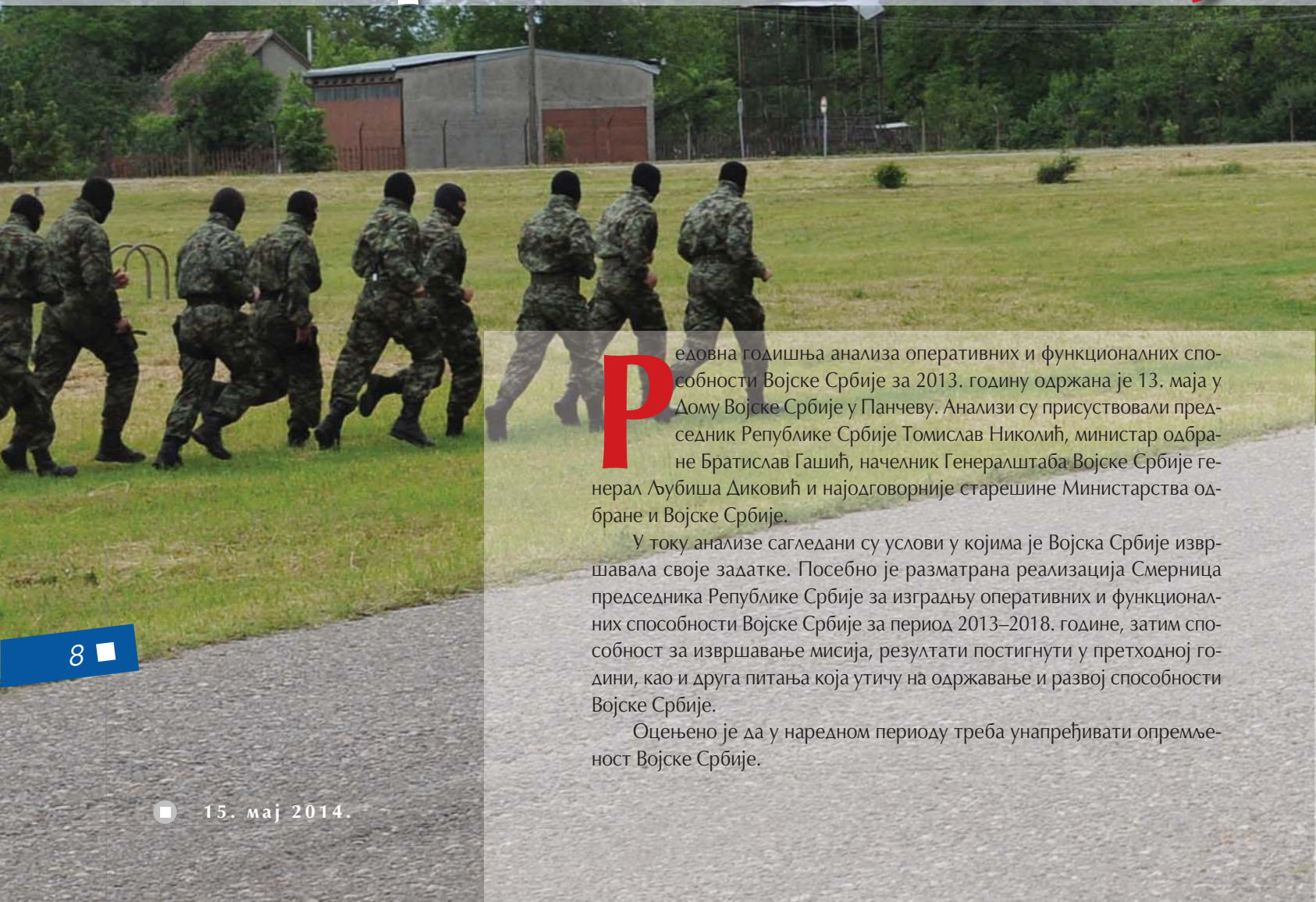
Један од закључака на састанку Колегијума министра одбране је да су при-

падници Војске Србије заштићенији него остали делови популације јер имају редовнију здравствену контролу, сигурнији материјални положај и деле изражене вредности Војске Србије о њеном месту и улози у друштву.

У истом дану, 2. маја, професионални војник Друге бригаде десетар Миодраг Петровић пронађен је мртав на радном месту, на стрелишту „Жича“ код Краљева, где је претходног дана био ангажован на обезбеђењу стрелишта, а око 22.30 часова, у породичној кући у Бегечу, из приватног оружја, извршио је самоубиство професионални војник Владимир Чапеља из Другог понтонирског батаљона Речне флотиле. ■

Анализа оперативних и функционалних способности Опремање остаје

Редовна годишња анализа оперативних и функционалних способности Војске Србије за 2013. годину одржана је 13. маја у Дому Војске Србије у Панчеву. Анализи су присуствовали председник Републике Србије Томислав Николић, министар одбране Братислав Гашић, начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић и најодговорније старешине Министарства одбране и Војске Србије.

У току анализе сагледани су услови у којима је Војска Србије извршавала своје задатке. Посебно је разматрана реализација Смерница председника Републике Србије за изградњу оперативних и функционалних способности Војске Србије за период 2013–2018. године, затим способност за извршавање мисија, резултати постигнути у претходној години, као и друга питања која утичу на одржавање и развој способности Војске Србије.

Оцењено је да у наредном периоду треба унапређивати опремљеност Војске Србије.

Војске Србије

приоритет

ПРИКАЗ СПОСОБНОСТИ СПЕЦИЈАЛНЕ БРИГАДЕ

По завршетку анализе, организован је приказ дела наоружања, опреме и публикација Војске Србије, а у касарни „Растко Немањић“ у Панчеву приказ оперативних способности Специјалне бригаде.

Највише државно и војно руководство имало је прилику да се увери у оспособљеност припадника Специјалне бригаде кроз неколико демонстрација ватрене и тактичке оспособљености.

Приказани су сегменти противтерористичких и противдиверзантских дејстава, елементи обуке у блиској борби од-

носно борилачким вештинама, гађање у условима ограничене видљивости, уклањање и уништење експлозивне напаве и падобрански скокови.

На тактичко-техничком збору изложен је део наоружања и опреме коју користи та јединица Војске Србије.

Председник Републике, министар одбране и начелник Генералштаба посетили су и спомен-собу Специјалне бригаде. ■

Александар ПЕТРОВИЋ
Снимио Горан СТАНКОВИЋ

Обележен Дан Гарде

Репрезент ВОЈНИЧКЕ ЧАСТИ

Припадници Гарде Војске Србије свечаношћу су обележили 6. маја – свој дан и годишњицу формирања, као сећање на догађај када је 1830. године у Пожаревцу постројена прва чета Књажеве гарде – Гвардија.

Свечаности и приказу дела способности и технике те јединице присуствовали су председник Србије Томислав Николић, министар одбране Братислав Гашић, начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић са члановима Колегијума, командант Гарде бригадни генерал Миломир Тодоровић, градоначелник Београда Синиша Мали, представ-

ници верских заједница, дипломатског кора, као и представници организационих целина Министарства одбране и Војске Србије.

Честитајући празник припадницима јединице са најдужом традицијом у Војсци Србије, председник Николић је подсетио на богату традицију и прошлост Гарде, истичући да су и тада, као и данас, младићи за ту јединицу бирани „по стасу и угледу“.

– Почаствован сам што сарађујем са вама свакодневно, али част је и бити у јединици која баштини најдужу традицију у Војсци и која је по много чему посебна, изузетна формација, која данас извршава веома специфичне задатке од изузетне важности – нагласио је председник Николић, додајући да је издвајајући се својом препознатљивошћу, као и извршавањем задатака и достигнутим степеном оперативне и функционалне способности Гарда активан чинилац модерне и функционалне Војске Србије. Према његовим речима, Гарда је до сада активно учество-

Сврстана у ред савремених јединица, наша Гарда успоставља нове високе стандарде знања и обуке, због којих се вреднује као једна од најбољих на свету, нагласио је председник Србије Томислав Николић на свечаности у касарни „Дедиње“

Прва чета Гвардије

Припадници Гарде Војске Србије 6. мај и 184. годину од формирања обележавају у знак сећања на исти датум из 1830. године, када је у Пожаревцу постројена прва чета Књажеве гарде – Гвардија. У састав те јединице 1831. године ушла је и музика – „Књажевско-сербска банда“, а претходно је књаз Милош Обреновић тражио од старешина да му по „стасу и угледу одаберу најбоље младиће из својих нахија“.

У току и после завршетка Другог светског рата, језгро Гарде и будућег Гардијског батаљона чинио је Пратећи батаљон Врховног штаба Народноослободилачке војске. Од Пратећег батаљона 1. новембра 1944. године формирана је Гардијска бригада Југословенске народне армије, а 1. новембра 1994. године Гардијска бригада. Од 2006. носи данашњи назив – Гарда Војске Србије.

вала у свим реформским корацима система одбране, а уз подршку Министарства одбране изграђен је и нови визуелни идентитет те јединице, која од скора у својим редовима има и жене.

– Елитна од дана оснивања, пратећи захтеве савремених кретања, Гарда је и данас репрезент обучености, војничке части, славне традиције и угледа Војске Србије, њено огледало. Припаднике Гарде карактерише изузетна оспособљеност. Сврстана у ред савремених јединица, на-

ша Гарда успоставља нове високе стандарде знања и обуке, због којих се вреднује као једна од најбољих на свету – нагласио је председник Николић честитајући припадницима Гарде празник.

Командант Гарде, бригадни генерал Миломир Тодоровић истакао је да су вредности те јединице градили многе генерације старешина и војника, дајући јој све од себе, па је она данас понос свог народа и војске. Тодоровић је поручио да ће Гарда, у складу са могућностима, унапредити систем обуке и оперативних способности, свесна своје одговорности.

Поводом Дана Гарде, генерал Тодоровић је уручио Плакету председнику Николићу за допринос развоју те јединице и несебичну подршку коју јој пружа.

У оквиру свечаности отворена је нова стална поставка спомен-собе Гарде у касарни „Дедиње“. Портрет Милоша Обреновића специјално за ову прилику израдио је академски сликар Зоран Гретељановић, а његову бисту академски вајар Љубиша Манчић.

Председник Николић записао је у спомен-књигу: Нису све спомен-собе исте. Само их сједињује идеја незаборава. Да се не забораве погинули и да се не понови.

За допринос јачању угледа и одбрамбених способности земље Гардијска бригада добила је четири ордена и бројна друга одликовања и признања, а у оквиру реформских процеса крајем новембра 2006. године преформирана је у Гарду Војске Србије. Припадници јединице задужени су за заштиту личности на највишим државним и војним функцијама, за обезбеђење виталних објеката система одбране, као и за обављање војне почаст и протокола за домаће и стране државне званичнике. ■

Мирјана КРСТОВИЋ
Снимила Душка СТЕФАНОВИЋ

Посвећеност задацима

Убеђен сам да Војска Србије максимално посвећено испуњава све што јој је државни врх поверио у надлежност. Урадићемо све на побољшању услова живота у овим објектима и морамо да поведемо рачуна о побољшању статуса свих припадника Војске Србије, изјавио је министар одбране Братислав Гашић приликом посете Копненој зони безбедности.

Министар одбране Братислав Гашић у пратњи начелника Генералштаба Војске Србије генерала Љубише Диковића и команданта Копнене војске генерал-потпуковника Александра Живковића посетио је 7. маја јединице Војске Србије у Копненој зони безбедности.

Обилазак је почео у бази „Југ“ где је генерал Живковић упознао министра са организацијом и задацима Копнене војске, а командант Центра за обуку јединица за мултинационалне операције потпуковник Влада Милосављевић приказао је интегрисани систем за симулацију погодака „Miles“. Припадници центра извели су показну вежбу у

којој су приказали могућности тог система који се од ове године користи у обуци припадника Војске Србије.

Министар одбране и начелник Генералштаба посетили су и заједнички тим армија Србије и САД у бази „Југ“. Генерал Диковић уручио је захвалницу пуковнику Националне гарде Охаја, Дину Брауну за успешну сарадњу између две војске.

Сарадња безбедносних снага

У наставку посете, министар Гашић и генерал Диковић обишли су припаднике Војске Србије на објекту „Ташлак“ код Бујановца. Обрађајући се старешинама и војницима ангажованим на овом објекту, министар Гашић је рекао „да му је јако стало да се шири јавност упозна са трудом који овде улажу припадници Војске Србије извршавајући задатке у Копненој зони безбедности. Посебно сам задовољан чињеницом да успешно сарађујете са припадницима МУП-а, Жандармерије, КФОР-а, као и са локалним становништвом без обзира на националну и верску припадност и да им пружате сву неопходну помоћ“.

Командант Четврте бригаде бригадни генерал Зоран Лубура упознао је министра са задацима на обезбеђивању 117 километара административне линије према Косову и Метохији и контроле 505 квадратна километра Копнене зоне безбедности. Он је нагласио да припадници јединице улажу велике напоре и у реализацији активности цивилно-

војне сарадње, почев од изградње путева, гашења шумских пожара, снабдевања водом у сушним периодима и здравственој помоћи становништву у удаљеним подручјима. Министар Гашић присуствовао је и вежби где су припадници јединице приказали поступак борбене узбуне за интервенцију у Копненој зони безбедности.

Обезбеђење административне линије

Министар Гашић је посету Копненој зони безбедности завршио обиласком базе „Добросин“ где је разговарао са припадницима базе који су том приликом извели приказ рада јединице у случају напада на базу. Министар је сагледао све специфичности војног објекта који се налази уз саму административну линију и упознат је са организацијом и реализацијом једновремених патрола Војске Србије и КФОР-а. Према његовим речима у првој посети хтео је „да буде тамо где наши војници имају сигурно најтеже услове за живот и рад, а то је Копнена зона безбедности“.

Министар Гашић је негирао да ће припадници Војске Србије напустити базу због наведеног обучавања међународних снага за мировне мисије и нагласио да ће Војска Србије и Министарство одбране наставити улагање у ту базу. ■

Зоран МИЛАДИНОВИЋ
Снимио Саша ЋОРЂЕВИЋ

Обележен Дан победе

Поводом 9. маја – Дана победе над фашизмом у Другом светском рату, председник Републике Србије Томислав Николић, у пратњи министра одбране Братислава Гашића и начелника Генералштаба Војске Србије генерала Љубише Диковића, положио је венац на Споменик Незнаком јунаку на Авали.

Председник Николић у спомен-књигу је уписао: „Наша захвалност за слободу Србије и победу над фашизмом, коју сте извојевали својом крвљу, је вечита. Данашњу Србију водимо тако да њена слобода више никада не тражи крв њене деце. Хвала“!

Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александар Вулин положио је венац на Споменик ослободилаца Београда и Споменик Црвеноармејцу. Уз војне и државне почасте, венце је положила и делегација Министарства одбране и Војске Србије коју је предводио генерал-мајор Митар Ковач, као и представници Републичког одбора СУБНОР-а, Града Београда, амбасада Русије, Украјине, Белорусије и Азербејџана.

Делегација Војске Србије, коју је предводио пуковник Чедомир Милојевић, положила је венац и на Споменик руским ратним ветеранима.

У Берлину је 9. маја 1945. године потписана безусловна капитулација нацистичке Немачке коју је потписао фелдмаршал Вилхелм Кајтел, чиме је формално завршен Други светски рат. У рату који је трајао нешто мање од шест година, учествовала је 61 држава и око 110 милиона војника. Погинуло је између 55 и 60 милиона људи, а њих око 35 милиона је рањено.

Тачни подаци о жртвама на подручју некадашње Југославије никада нису утврђени. Државна комисија бивше СФРЈ објавила је својевремено податак да је погинуло укупно 1.706.000 људи, међу којима нешто више од 300.000 бораца.

Тај датум – 9. мај, обележава се и као Дан Европе, пошто је савремена Европа утемељена на начелима борбе против нацизма и фашизма, на начелима мира, разумевања, толеранције и сарадње.

Поводом 9. маја, испаливањем десет плотуна из шест артиљеријских оруђа, припадници Гарде Војске Србије извршили су почасну паљбу са Савске терасе на Калемегдану. Почасној паљби присуствовали су државни секретар Зоран Ћорђевић, командант Гарде бригадни генерал Миломир Тодоровић и многобројни грађани. ■

Сећање на војводу Степу Степановића

Начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић положио је у име Владе Републике Србије лаворов венац на гроб војводе Степе Степановића на градском гробљу у Чачку. У делегацији, поред генерала Диковића, били су командант Копнене војске генерал-потпуковник Александар Живковић и командант 2. бригаде бригадни генерал Маринко Павловић. Полагањем лаворових венца и одавањем државних и војних почести обележено је 85 година од смрти прослављеног војсковође.

Генерал Диковић је рекао да постоје људи који никада не умиру, бесмртници, они чије идеје и дела остају златним словима исписана у националној и светској историји, заувек присутна у колективној свести потомака.

– Међу таквима је свакако и војвода Степа Степановић, који је све своје физичке, моралне и духовне способности уградио у слободу и част свога народа. Пуних 46 година, од 1874. када је обукао униформу питомца Артиљеријске школе, до 1919. године када се повукао из активне службе, постојано је ишао трновитим, али вечном славом овењаним ратним стазама српске војске – истакао је генерал Диковић.

У оквиру уметничког програма, драмски уметник Ненад Ђирић казивао је обраћање генерала Степановића у Народној скупштини Краљевине Србије поводом добијања војводског чина.

Војвода Степа Степановић један је од најзначајнијих војних заповедника у Србији током ослободилачких ратова између 1912. године и 1918. године. Носилац је бројних високих српских и иностраних одликовања. Последњу деценију живота провео је у Чачку, где је умро 27. априла 1929. године. ■

С. АНЂЕЛКОВИЋ
Снимио Д. БАНДА

ВЕСТИ

>>> НАЧЕЛНИК Генералштаба генерал Љубиша Диковић у разговору са полазницима треће класе Високих студија безбедности и одбране истакао је да је уз стечена знања, највећа вредност овог школовања размена мишљења и искустава о најзначајнијим питањима у домену националне одбране. ■

>>> ЗАМЕНИК начелника Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковник Јовица Драганић примио је делегацију обавештајне службе, коју је предводио начелник Управе за обавештајно-извиђачке послове Генералштаба бригадни генерал Илија Тодоров. ■

>>> НАЧЕЛНИК Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић обишао је јединице Војске Србије у гарнизонима Пожаревац и Панчево. Након обиласка начелник Генералштаба са сарадницима информисао је припаднике Војске о актуелном стању у Војсци Србије и плановима за ову и следећу годину. ■

>>> ПОВОДОМ 10. маја – Дана правне службе, заменик начелника Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковник Јовица Драганић примио је делегацију те службе коју је предводио председник Војног дисциплинског суда Ниш потпуковник Иван Димић. Традиције правне службе везују се за 10. мај 1864. године, када је у Србији донет *Војни судски законик* којим су били уређени организација и поступак војних судова у редовном и ванредном стању. ■

>>> СЛУШАОЦИ 60. класе Командноштабног усавршавања Школе националне одбране посетили су Генералштаб Војске Србије, где су им се обратили начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић, командант Копнене војске генерал-потпуковник Александар Живковић, командант Ваздухопловства и ПВО генерал-мајор Ранко Живак и командант Гарде бригадни генерал Миломир Тодоровић. ■

>>> У ЦЕНТРУ за самостално учење енглеског језика Команде Специјалне бригаде у гарнизону Панчево извршена је примопредаја америчке донације у наставној литератури и материјалу за курсеве енглеског језика. Примопредаји су присуствовали начелник Управе за кадрове бригадни генерал Драгосав Лацковић, представници Управе за обуку и доктрину ГШ ВС (Ј-7), изасланици одбране земаља донатора, представници Канцеларије за сарадњу у области одбране САД и Британског Савета у Београду. ■

>>> У ОРГАНИЗАЦИЈИ Ватрогасног савеза Београд и Управе за ванредне ситуације МУП-а, у Београду је одржана здружена вежба „Ада Хуја 2014“, на којој су учествовали и припадници Централне логистичке базе. ■

>>> КОД СПОМЕНИКА јунацима боја на Чокешини полагањем венца и одавањем почести обележена је 210. годишњице битке из Првог српског устанка. ■

Предавање гувернерке Табаковић на Војној академији

Гувернерка Народне банке Србије Јоргованка Табаковић одржала је на Војној академији предавање на тему „Утицај међународних финансијских институција на вођење монетарне политике“. Током двочасовног предавања намењеног полазницима 57. класе Генералштабног усавршавања и 60. класе Командно-штабног усавршавања, гувернерка НБС говорила је о важности присуства Међународног монетарног фонда и осталих међународних финансијских институција које поручују инвеститорима да је неко тржиште сигурно за њихова улагања, али и о независности у вођењу домаћих финансија.

– Успешност Народне банке Србије у реализацији њених основних циљева, постизање ценовне и финансијске стабилности, зависи од свих делова домаћег макроекономског амбијента – рекла је гувернерка Табаковић и посебно истакла важност подизања нивоа образованости и квалификованости домаћег становништва. ■

Обележен Дан правне службе

Унишком Дому Војске одржана је свечаност поводом Дана правне службе – 10. маја, којом је обележено 150 година постојања те службе у српској војсци.

Секретар Министарства одбране Биљана Бабић посетила је у свом обраћању на свечаности на плејаду припадника правне службе и наговестила да ће поново бити уведено Војно правобранилаштво, као законити заступник Републике Србије,

Председник Вишег војног дисциплинског суда пуковник Небојша Николић истакао је значај правне службе за војну дисциплину, а самим тим и за оперативне и функционалне способности Војске Србије.

Посебно занимање гостију привукао је филм о историјату правне службе од 1839. до 2014. године, који је режирао капетан Велимир Стојановић, по сценарију поручника Драгана Марковића. ■

Признања за организацију свечаности у Ужицу

15

Начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић уручио је признања за организовање централне свечаности поводом Дана Војске Србије у Ужицу. Плакете Граду Ужицу и РТС-у и захвалницу Полицијској управи Ужице, генерал Диковић уручио је начелници ПУ Драгици Јевтовић и уреднику у информативном програму РТС Ненаду Ристићу.

– Посебно бих честитао људима ван нашег система, јер без њихове помоћи тешко бисмо свечаност и организовали. Припадницима Војске Србије честитам на професионално извршеном задатку – рекао је генерал Диковић. ■

Освећење параклиса у касарни „Топчидер“

У касарни „Топчидер“ освештан је војни параклис Светог великомученика Теодора Тирона. Освећењу храма и првој светој архијерејској литургији, коју је служио патријарх српски Ириније уз саслужење свештеника Српске православне цркве, присуствовали су заменик начелника Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковник Јовица Драганић, престолонаследник Александар Карађорђевић и бројни припадници Војске Србије.

– Освештали смо овај верски храм, величанствени параклис посвећен Теодору Тирону, војнику мученику, који је у давна времена пострадао за Христа и Христову веру. Изградњом овог храма у овој касарни и Команди за обуку и повратком војске вери, настављамо традицију српске војске у неговању духовних и моралних вредности којима се српски војник водио кроз славну историју – рекао је патријарх српски Ириније.

После верског обреда одржана је литија у којој су били припадници Војске Србије из касарне „Топчидер“. Командант Команде за обуку генерал-мајор Ђокица Петровић уручио је Плакету патријарху Иринију, који је команданту Команде за обуку поклатио Грамату Српске православне цркве. ■

Бригадни генерал Драгосав Лацковић, начелник Управе за кадрове

Строго контролис

У току је израда нацрта нове „Уредбе о стањима у служби и унапређивању официра, подофицира и професионалних војника“, чија решења треба да осликају реалне потребе за профилисањем одговарајућег кадра у систему одбране Србије, корекцију услова за постављење на више дужности и унапређење у виши чин, као и увођење испита за чин мајора. Доношење такве уредбе, која ће прецизније дефинисати и два развојна пута наших официра – каријерни или научноистраживачки, очекује се наредне године.

Унапређења и постављења, упућивање на школовање и усавршавање, затим, службовање у иностранству или учешће у мировним мисијама, те пријем или престанак војне службе, само су нека од питања која занимају припаднике нашег система одбране када је реч о њиховом статусу. Представљају строго дефинисан оквир сваке професионалне каријере војни-

ка, њене преломне тачке, од којих, заправо, зависи њена извесност. Јер, тек ако човек зна где иде, има смисла да бира путеве који ће га тамо одвести. У противном, успех је непредвидив. Када је на правом месту, у право време, може остварити планове, „повући одговарајуће потезе“. Баш као и војна организација у процесу управљања ресурсима, тој својеврсној шаховској партији са живим фигурама. То нам по-

тврђује и бригадни генерал Драгосав Лацковић, начелник Управе за кадрове Сектора за људске ресурсе Министарства одбране.

– Каријера професионалних припадника нашег система одбране значајна је јер повезује индивидуалне и организационе циљеве и интересе. Организацији је важно да њени припадници улажу напор за развој сопствене каријере, стичу додатне компе-

ано напредовање

тенције, јер се на тај начин обезбеђује способнији кадар и унапређују оперативне способности Војске.

Одговорност за каријеру јесте на појединцу, али је неопходно да му систем пружи одговарајућу подршку. Каријера има субјективну и објективну димензију. Субјективна се изражава променом ставова, интереса, мотивације и циљева, а објективна променом дужности и формацијских места током радног века.

Управа за кадрове обезбеђује ин формације о могућностима развоја каријере професионалних припадника у односу на потребе Министарства одбране и Војске Србије – податке о људима и њиховим потенцијалима, о слободним формацијским местима и могућностима напредовања, о школовању и усавршавању, те о престанку службе...

У наредном периоду, Управа ће изградити смернице које ће омогућити командовању да прати, организује, усмерава и оцењује професионалне припаднике, обезбеђујући њихов развој и развој организацијских целина система одбране. На тај начин каријера ће се учинити предвидивом – свако ће моћи да зна своје тренутно место, шта му се нуди, под којим условима и на који начин то може да достигне.

О Да ли и како Министарство одбране успева да обезбеди одговарајући кадар за попуњавање својих организацијских целина и састава Војске Србије? Шта су, у том смислу, тренутни приоритети и захтеви система?

– Када говоримо о обезбеђењу кадра, тежиште је на попуни професионалним војницима до пуне формације и оспособљавању и попуни подофицира, одређених специјалности, после завршених лидерских и основ-

них курсева. Неопходно је да се у „Закону о војном образовању“ дефинишу и елементи за средње стручно војно оспособљавање подофицира, најпре критичних специјалности, попут војномашинског и војноелектронског инжењерства. У том контексту, анализира се и улога Војне гимназије, која мора бити сигуран извор кадра за Војну академију, али и место на коме ће се образовати поједине категорије подофицира, махом за службе.

Официрима у систему одбране и даље ћемо се попуњавати с Војне ака-

Министарство одбране и Војска Србије су крајем марта по формацији бројали 39.091 професионалних припадника. Према структури кадра било је 7.191 официра, 8.076 подофицира, 11.082 професионалних војника и 12.625 цивилних лица. Стварно бројно стање износило је за око 5.000 мање.

Пројектовани кадровски модел предвиђа да наш систем одбране има 15 одсто официра, 25 одсто подофицира, 45 одсто професионалних војника и 15 одсто цивилних лица у Војсци. Тренутно бројимо 17,6 одсто официра, 27,5 одсто подофицира, 37,9 одсто професионалних војника, 1,7 одсто војника на добровољном служењу војног рока и 15,4 одсто цивилних лица.

демије. Нећемо, међутим, затворити врата ни цивилима који буду изразили интерес да постану официри наше војске у оним службама које сами не школујемо, попут грађевинске, геодетске, правне, музичке... Пут до официрске униформе водиће преко добровољног служења војног рока, на Курсу за резервне официре, после чега ће најбољи моћи да стану у строј.

У току су измене „Уредбе о пријему у професионалну војну службу“, које треба да омогуће ефикаснији начин пријема кандидата у свим категоријама. Новина јесте непосредни пријем у својству професионалног војника, од кандидата из евиденције и лица која се налазе на добровољном служењу војног рока. Идеја о својеврсном „базену кадра“, припремљеном за пријем „по позиву“, биће спроведена у пракси, чиме ће се скратити време пријема с шест до осам месеци на неколико седмица.

Управа за кадрове сматра и да наша формацијска места не треба обележити само с два елемента – чином и платном групом, већ да се уважавају и компетенције, то јест способности припадника које захтева одређено радно место. Стога је потребно урадити детаљан скрининг формацијских места, што је захтеван посао. Може се, на пример, увести и више од 24 платна разреда, јер послови у систему одбране подразумевају различита знања и вештине. Примењиваћемо и некадашња решења о задржавању платне групе – уколико је старешина успешно провео две године на радном месту моћи ће да задржи групу, иако се распоређује на формацијско место с нижим платним разредом.

О Међу припадницима Војске могу се чути примедбе на критеријуме за напредовање у служби, посебно на услове

Кадр се мора посматрати двојако, као квалификатив и као квантитатив. Смањење је неопходно само у функцији побољшања квалификатива – образовањем, обуком, ситуацијом искуства, учешћем у мировним мисијама... Али, достицање квалификатива без опремања није могуће. Кључ професионализације наше војске јесте синергијски свој квалификативног кадра и опремања.

Међу официрима у Министарству одбране и Војсци Србије тренутно има 0,6 одсто генерала, 6,98 одсто пуковника, 23,88 одсто потпуковника, 23,69 одсто мајора и 44,84 одсто официра чина капетан-потпуковник. То потврђује да имамо добро избалансирани систем у коме су двојстранички задовољени млађи официри до чина мајора.

за унапређење у више чинове, ће различите критерије на рачун кадрована. Јесу ли таква мишљења оправдана?

– Напредовање у нашем систему одбране детаљно је прецизирано „Уредбом о стањима у служби и унапређивању“. Тренутно анализирамо постојећа решења, а у току је израда нацрта нове „Уредбе о стањима у служби и унапређивању официра, подофицира и професионалних војника“, чија решења треба да осликавају реалне потребе за профилисањем одговарајућег кадра, корекцију услова за постављање на више дужности и унапређење у виши чин, те увођење испита за чин мајора.

Доношење нове уредбе, која ће много јасније дефинисати и два развојна пута официра – каријерни или научноистраживачки, односно описати услове за њихова постављања и

унапређења у зависности од типа каријере за коју су се определили, очекује се наредне године. То одговарајућим мерама мора да подржи и Управа за организацију, тако што ће прописати додатне формацијске елементе.

Увођење испита за чин мајора, који би имао ранг државног испита, јесте враћање опробаном „рецепту“ за обезбеђење континуитета војно-стручног усавршавања после Војне академије. Истовремено, такав испит биће прилика официрима, који из било ког разлога не заврше Основни командно-штабни курс, да стекну неопходан услов за унапређење у чин мајора.

Мајорски испит, својеврсну проверу официрске зрелости, реализовале би катедре тактике и оператике на Академији. Развили бисмо одређене модуле, на платформи за даљинско учење, консултативну наставу и уводна предавања, дефинисали литературу, право на 20 слободних дана за припрему завршног испита... Сваки ће капетан моћи да се пријави за тај двогодишњи циклус, али они који не буду испуњавали обавезе или не положи испит сносиће трошкове школовања.

Честе су ситуације да имамо старешине које су испуниле формалне услове за постављање у виши чин, али нису распоређене на формацијска места вишег чина јер их у својим саставима немају. Неретко се дешава да их и претпостављени „не пуштају“ из јединице јер одлично раде свој посао. То нису безизлазне ситуације, јер из система стално „отиче“ кадар и увек има упражњених места. Проблем се решава и померањима из Војске у Министарство одбране, вертикалним кретањем, мада је с аспекта стицања стручних компетенција веома значајно померање и по хоризонтални. Не може старешина да очекује само вертикално напредовање, јер по хоризонтални има радних места која би допринела његовом искуству.

Садашњи прописи предвидели су и краће задржавање у чиновима, што додатно ствара тешкоће – до чина мајора стигне се за девет година, а не стекну се увек потребне способности за рад. Мењаћемо регулативу – продужиће се време провођења у одређеним чиновима. Треба знати да ће само најбољи напредовати, да ће, на

пример, сваки пети капетан бити мајор, потпуковника и пуковника биће још мање, а генерала свега 0,3 одсто.

У прошлом периоду, 19 ученика Војне гимназије школовало се у војним академијама у Грчкој, Италији и САД, а до сада је 17 завршило студије. Тренутно имамо кадета који ове године завршава Војну академију у Грчкој и једног који ће у 2015. години завршити West Point у САД. Каква су искуства?

– Генералштаб и Сектор за људске ресурсе анализирали су успех кадета школованих у иностранству на почетним официрским дужностима. Бројне су негативности – стројева обука није у складу с нашим „стројевим правилом“, не знају „Правила службе“, ватрена обука је другачије концептирана – не познају аутоматску пушку М70 7,62 mm, као ни остала средства у наоружању јединица наше војске, а евидентна је и њихова делимична оспособљеност за употребу инжењеријских и АБХ средстава. Кадети у иностранству обучавају се на средствима која најчешће нису заступљена код нас. Показало се и да такви официри не познају доктринарна и нормативна документа, правила и процедуре на којој се заснива функционисање Војске Србије.

Током школовања на Војној академији Ваздухопловних снага САД, на пример, кадети не реализују летачку обуку, што је код нас један од основних услова за добијање звања pilota. Министарство одбране је сопственим средствима, с око 7.000 америчких долара по кандидату, финансирало обуку наших кадета у цивилним летачким клубовима САД. И поред тога, било је неопходно организовати додатну летачку обуку у Србији како бисмо их промовисали у пилоте нашег ваздухопловства.

Проблеми постоје и приликом нострификације диплома стечених на војним академијама у иностранству и признавања сертификата о завршеним курсевима. Став Управе за кадро-

ве јесте да се наши кадети не упућују у иностранство на основне студије, већ као искусни официри на усавршавање. Овакав став подржава и Генералштаб Војске Србије.

О Колика је транспарентно усавршавање наших сџарешина? Може ли се избећи субјективност прећосивљених када предлагу кандидате за џакве облике школовања?

– Школовање и усавршавање припадника система одбране реализује се на основу плана који одобрава министар одбране за сваку школску годину. План је резултат потреба организацијских јединица за одређеним профилем и капацитета војнообразовних институција у земљи, као и понуде страних партнера. Први пут је у „Плану школовања и усавршавања кадра у 2014. години” наведено да се генералштабно усавршавање организује за потребе одређене целине, да су кандидати најбољи официри из читавог система, који ће после усаврша-

вања бити распоређени у саставе чије су потребе дефинисане „Планом”.

Ми стимулишемо, и увек ћемо тако чинити, најпре каријерно усавршавање официра – основни командно-штабни курс, мајорски испит, командно-штабно и генералштабно усавршавање. Компетенције које се стичу на поменутиим облицима усавршавања не стичу се на мастер и докторским студијама, па их је потребно раздвојити. Изједначени су само у погледу услова за добијања чина. Не треба командант бригаде да буде доктор наука, јер за то нема потребне способности, већ пуковник с завршеним одговарајућим војностручним усавршавањем. То су доктринарно другачија решења у односу на досадашња.

Како спречити да у процесу селекције на школовање оду лошији кандидати? Немогуће је потпуно избећи субјективност претпостављених. Зато постоје кадровски савети који ће проверавати предлоге. Листа кандидата не може се правити с врха, излиставањем само најбољих, јер се догађа да они нису увек мотивисани за усавршавање.

О Под којим условима се могу усавршаваћи припадници система одбране у грађанству? Шта је последица хиперпродукције мастера и доктор наука који се не баве научним радом, већ академска звања стичу ради остваривања услова за добијање чинова?

– Припадници система одбране школују се и у високошколским установама у Србији на акредитованим факултетима, на акредитованим студијским програмима. Таква школовања планирају се у складу с одобреним средствима и исказаним потребама, ради попуне места која „траже” звања и компетенције другачије од оних која се стичу на студијама другог и трећег степена у Универзитету одбране. Приликом избора кандидата за стипендирање, Управа за кадрове од организацијских целина захтева да достављају предлоге на основу реалних потреба, који се анализирају на Кадровском савету.

Постоји, међутим, неселективно и непланско школовање у грађанству

Управа за кадрове Министарства одбране и Управа за људске ресурсе Генералштаба Војске Србије нису „исте“ управе које се баве кадрованом. Управа за кадрове носилац је две функције – кадровске и образовне, док су Управи за људске ресурсе додељене морално-психолошка и верска функција.

Достицање потребног нивоа способноста људских ресурса је дуготрајан процес и захтева успостављен систем управљања. Управа за кадрове је носилац кадровске и образовне функције. Оне су повезане и не могу се развијати одвојено. При томе као основ морају бити познати елементи организације. Основни захтев јесте – прави човек на правом месту, у право време!

самофинансирањем, без консултација Управе и уважавања потреба исказаних „Планом школовања“. Често не знамо да се поједини припадници школују, све до момента док по завршетку студија не затраже промену личне номенклатурне ознаке. Дешава се да су незадовољни одлуком која им то право не признаје безусловно. Оваква пракса прецизно ће се уредити новом „Уредбом о стањима у служби“ и новим правилницима о школовању и усавршавању.

Промена личне номенклатурне ознаке могућа је само ако је лице завршило облик студија дефинисан „Планом школовања и усавршавања“, у години када је започело студије на факултету и студијском програму који је дефинисан „Планом“, затим, ако је у моменту уписивања студија имало сагласност Управе за кадрове и ако су се семинарски и завршни рад односили на проблематику од интереса за Ми-

нистарство и Војску. Један од услова јесте и да та лица по завршетку студија морају бити изабрана у неко од наставних, односно научних звања.

Морам напоменути да, ако изумемо одређене неправилности у тој области, за сваки систем је корисно да има што више високо образованих припадника. Тако се подстиче мотивација и такмичарски дух, а као резултат добијамо више кандидата за једно место, који су на различите начине стицали компетенције. Стога, не „стоји“ примедба да Министарство одбране стимулише хиперпродукцију мастера и доктора наука који се не баве научним радом. У претходне две године школовање у грађанству било је усмерено искључиво на стицање услова за избор у звања наставника и сарадника у настави, као и у истраживачка звања.

Један од значајних садржаја управљања људским ресурсима јесте вредновање рада, односно оцењивање. Има ли у тој области недостатака?

– На снази је „Уредба о оцењивању професионалних војних лица“ из 2011. године, чија је евалуација у току. Анализе потврђују да се досадашњи систем вредновања рада мора мењати, а израда нацрта нове „Уредбе о оцењивању“ може се очекивати почетком наредне године. Новом уредбом биће обухваћене и остале категорије кадра за време ангажовања у јединицама Војске – резервни официри и подофицири, слушаоци Курса за резервне официре, припадници активне резерве...

Када говоримо о недостацима приликом оцењивања, није реч само о елементима службене оцено, већ и о самом поступку. Говоримо и о надлежностима за оцењивање, о томе шта се код кога оцењује, јер се не могу на исти начин вредновати официри и подофицири, лица на руководећим у односу на она која обављају извршне дужности, различити нивои одговорности. Треба мењати и период оцењивања. Такође, настојаћемо да, колико год је то могуће, избегнемо субјективност.

За оцењивање цивилних лица примењује се „Уредба о оцењивању државних службеника“, која је сложена и у нашим условима непримењива. Сматрамо да оцењивање цивилних ли-

ца мора бити уређено другачије, прилагођено условима војне организације. Предлог је да се њихов рад вреднује по сличном принципу као и старешина.

Равнотежа између „прилива и одлива кадра“ битан је предуслов за одређене кадровске политике. Уколико се наруши, систем одбране може се суочити с тешкоћама око обуке, планирања школовања и усавршавања појединих профила, свакако и најредовања старешина, те њиховог кретања у служби, промене потребне старосне и образовне структуре. До сада је пензионисање по потреби службе био један од механизма равнотеже...

– Будући да до краја године престаје важење члана 192. „Закон о Војсци“ о могућности пензионисања професионалних официра и подофицира по потреби службе, током израде „Нацрта закона о изменама и допунама Закона о Војсци Србије“ разматрала се потреба да се, ипак, тај институт задржи у модификованом облику, али да се прилагоди тенденцијама поштовања услова за стицање права на пензију, уз уважавање специфичности војне службе.

Управа за кадрове предлаже могућност престанка службе по потреби службе официра и подофицира који су навршили најмање 50 година живота и остварили најмање 20 година стажа осигурања у Војсци, уз истовремено испуњење барем једног од предвиђених услова, који искључују могућност постављења на формацијско место. Новину представља и предлог да одлуку о престанку службе по потреби за све категорије старешина доноси министар одбране, што би спречило евентуалну злоупотребу и обезбедило да се користи само у изузетним случајевима. Уколико се такав модел не прихвати, то може знатно успорити проходност кадра од најнижих ка највишим дужностима и учинити неизвесним социјални статус лица која буду оцењена неспособним за одређене дужности у Војсци Србије. ■

Владимир ПОЧУЧ
Снимио Јово МАМУЛА

Обележен Дан Института за стратегијска истраживања

Институт за стратегијска истраживања обележио је свој Дан – 10. мај и 30. годишњицу постојања. Свечаности у Дому Војске Србије присуствовали су државни секретар Зоран Ђорђевић, помоћници министра одбране, представници Министарства одбране и Војске Србије, чланови дипломатског кора, запослени у Институту, многобројни сарадници, колеге и гости.

Помоћник министра за политику одбране Мирослав Јовановић честитао је запосленима Дан Института, истичући да развој научно-истраживачке делатности у данашње време представља суштину одрживог развоја сваке земље.

– Научно-истраживачки капацитети већ деценијама сматрају се изузетно важним ресурсом система одбране – рекао је Јовановић и истакао да Институт даје важан допринос својим стратегијским анализама и проценама безбедносних ризика наше државе.

Др Јованка Шарановић

Обраћајући се присутнима, директорка др Јованка Шарановић истакла је да је Институт предао образац за акредитацију надлежном министарству и да очекује да се поступак акредитације у наредна два до три месеца заврши, чиме ће се стећи услови да Институт постане део научне заједнице и заузме место које му на основу резултата рада и припада.

На свечаности је помоћник министра Јовановић уручио награде најуспешнијима у Институту, а директорка Шарановић уручила је захвалнице представницима организација које годинама подржавају њихов рад.

Институт за стратегијска истраживања настао је 1984. године у процесу трансформације Центра високих војних школа ЈНА „Маршал Тито“ и Центра за стратегијска истраживања ГШ ЈНА у нову интегралну научно-наставну институцију. ■

М. КРСТОВИЋ
Снимила Д. СТЕФАНОВИЋ

>>> У МИНИСТАРСТВУ одбране Србије заступник начелника Управе за међународну војну сарадњу пуковник Милан Коњиковац и изасланик одбране Румуније потпуковник Леонтин Илие потписали су План билатералне војне сарадње за 2014. годину. Планиране активности омогућавају наставак сарадње на заједничким вежбама, размену искуства у области саобраћаја и транспорта, као и војномедицинску и војнообразовну сарадњу. ■

>>> ШЕСТОЧЛАНА делегација Министарства одбране Швајцарске и представник НАТО Агенције за подршку (NSPA), боравили су у четвородневној експертској посети Министарству одбране и ТРЗ Крагујевац. Циљ посете био је утврђивање могућности за опремањем лабораторије за испитивање хемијске стабилности барута и ракетних горива у ТРЗ Крагујевац. ■

>>> НАЧЕЛНИК Управе за војно здравство Министарства одбране бригадни генерал проф. др Зоран Поповић разговарао је са шефом санитета оружаних снага Краљевине Шведске пуковником др Класом Меијером о могућности едукацији и увежбавања шведског санитетског особља, заједничког учешћа у мировним операцијама у Африци и присуства делегација на вежбама санитета. ■

>>> ПОЛАЗНИЦИ треће класе Високих студија безбедности и одбране, у оквиру студијског путовања, боравили су крајем априла у Хрватској и Босни и Херцеговини.

>>> У ЦЕНТРУ за усавршавање кадрова АБХО у Крушевцу одржана је конференција за спецификацију вежбе „Балкански одговор 2015“ (Balkan Response), на којој су дефинисани капацитети за организацију и извођење вежбе. ■

>>> СТРУЧНИ тим Клинике за неурологију ВМА учествовао је на 46. међународном симпозијуму неурологије подунавских земаља одржаном у Црној Гори у кооперацији са Adriatic Neurology форумом. ■

>>> У ЦЕНТРУ за усавршавање кадрова АБХО у Крушевцу усаглашен је план и програм обуке припадника Словеначке војске са високотоксичним хемикалијама. ■

>>> ИСКУСТВА Војномедицинске академије у лечењу васкуларних обољења представљена су на 63. међународном конгресу Европског удружења за кардиоваскуларну хирургију, одржаном од 24. до 27. априла 2014. године у Ници у Француској. ■

>>> У ЦЕНТРУ за мировне операције Војске Србије почео је девети Међународни курс за штабне официре у мултинационалним операцијама, који се одржава до 30. маја. Курс је отворио заменик начелника пуковник Никола Дејановић. ■

>>> У ЦЕНТРУ за усавршавање кадрова АБХО у Крушевцу почео је међународни курс „Радиолошко, хемијска, биолошка деконтаминација“, на коме је 11 учесника из Алжира, Босне и Херцеговине, Грчке, Египта, Македоније и Црне Горе. ■

Ноћ музеја 2014.

Дом Војске Србије

СЛИКАРСКИ ПОТПИСИ

ФИЛТРИРАНЕ ОМИЉЕНОСТИ

Ценим да ће посетиоци морати унапред да се одлуче шта да посете а шта да пропусти. Неће им бити лако с обзиром на то да је програм који смо направили овог пута заиста изванредан, рекла је у саопштењу за медије Ана Јовановић, оснивач „Ноћи музеја“. Било са списком филтрираних омиљености или крећући се насумичним путањама, још једне мајске ноћи, од шест поподне до два ујутру, по диктату слогана те манифестације – добро ћемо се проводити у музејима.

Ко остане будан 17. маја, откриће Илију Босиља, једног помало запостављеног шидског сликара, насмејаће се пластичним тродимензионалним карикатурама Лије Обреновића, испратиће развој пиштоља од 16. до 19. века, подсетиће се неких болних датума, 100 или свега 15 година уназад... Та шетња тек је делић оног што нам „Ноћ музеја“ и војне установе културе овог пролећа поклањају. А за све то довољна је само једна карта и, наравно, добар план, јер неписано је правило – због различитих разлога у „Ноћи музеја“ баш сви су заљубљеници у уметност.

У „Ноћи музеја“, слободно би се могло рећи, Дом Војске Србије у Београду већ традиционално излаже платна у разноликим шидским нијансама. Шид је изнедрио двојицу великана српског сликарства – Саву Шумановића и Илију Башичевића Босиља. Историчар уметности Војислав Ј. Ђурић, у монографији посвећеној Босиљу, написао је: „Два исписника су уметност схватили на различите начине: Сава Шумановић је париске погледе донео у Шид. Илија Босиљ је шидске разнео широм света. Сваки је у свом уметничком роду досегао истинске врхунце.“

Припремила Драгана Барјактаревић

Посетиоци Дома Војске у овогодишњој „Ноћи музеја“ имаће јединствену прилику да виде 56 слика Илије Босиља из фонда Музеја наивне уметности „Илијанум“ из Шиде. У поставци ће бити представљена дела из циклуса: „Библија“, „Фантастика“, „Илијада“, „Птице“ и „Звери“. Све слике представљају уметникову бесконачну имажинацију, али и својеврсну критику људске глупости, дволичности и лицемерја, спаковану у дубоке слојеве алегорије.

Босиља су 2007. године у Лондону међународни експерти за ликовну уметност XX века уврстили у педесет најзначајнијих уметника света наивне, маргиналне и арт брут уметности. Неко ће се заљубити у његове слике, неко ће бурно негодовати, али оно што је извесно, нико неће изаћи из Велике галерије Дома Војске равнодушан.

„У графичкој збирци Дома Војске Србије налази се неколико стотина радова. Најстарији рад је графички лист Бошка Карановића из 1954. године, а најмлађи је с краја прве деценије овог века. За ову прилику направљена је селекција у којој су своје место нашле графике оних аутора који су првенствено обележили југословенску уметност педесетих, шездесетих и седамдесетих година 20. века и неколико аутора који се сматрају репрезентима српске уметности новијег периода“, написала је у уводном тексту каталога Оливера Вукотић, имајући на уму имена као што су Бранко Шотра, Ђорђе Андрејевић Кун, Драгослав Стојановић Сип, Божидар Јакац, Анкица Опрешних, Рико Дебењак, Сафет Зеџ, Едо Муртић, Бошко Карановић, Франце Михелич и други еминентни ликовни ствараоци са некадашњих југословенских простора.

Детаљније ишчитавање графика или завиривање у Босиљову машту посетиоци ће моћи да понове још који пут, све до 14. јуна, до када трају обе изложбе. ■

Читање линије

Након репрезентативних изложби слика и скулптура, Дом Војске износи пред публику и богату колекцију графика које ризични у свом фонду. У Малој галерији, скупљени под насловом „Читање линије“, заједно ће бити изложени графичких листови – они ангажовани и друштвено одговорни и они други, растерећени озбиљних социјалних порука, мекши, поетски.

САМО У „НОЋИ МУЗЕЈА“...

Гости Дома Војске у Београду моћи ће да уживају у још једној изложби. У атријуму Свечане сале биће приказане тродимензионалне карикатуре познатих личности из јавног живота, чији је аутор Миливоје Лија Обреновић, карикатуриста из Крагујевца. Трећа димензија је мост између две врсте уметничког изражавања – слике и пластике. Сви елементи карикатуре који су уобичајени у дводимензионалној појави, прецизно се преносе и чувају додавањем треће димензије. Лија Обреновић ће, у току „Ноћ музеја“, на лицу места демонстрирати израду 3D карикатура.

И ове музејске ноћи свечани салони Дома Војске Србије традиционално се отварају за посетиоце. Овога пута моћи ће да виде нову сталну поставку уметничких дела из збирке Дома Војске која до сада углавном нису излагана. А свечану салонску атмосферу употпуниће наступ камерног састава Уметничког ансамбла Министарства одбране „Станислав Бинички“.

НЕДЕЉА МУЗЕЈА

А оне који преспавају „Ноћ музеја“, од 18. до 25. маја чека „Недеља музеја“ коју организује ICOM (International Council of Museums). Тема која ће обележити ту недељу дана гласи: „Музејске збирке повезују људе“, наслов који се уопште може применити на излагачку делатност Дома Војске. Овога пута у вези су гостујућа и домаћа збирка, Шид и Београд, алегоричко и конкретно. Уосталом, и само уметничко дело је посредник између ствараоца и посматрача.

Приче из патине

Историја проговара на разне начине. Свуда око нас су приче, само ако смо спремни и стрпљиви да их откривамо. Они који одлуче да мајску ноћ проведу у шетњи по Београдској тврђави биће у прилици да ишчитају историју развоја европског друштва, економије и привреде, не отворивши ниједну књигу, већ пратећи приче скривене у патини старог пиштоља.

Кад сат на Сахат-кули на Калемегдану откуца тачно 18 часова, звуци фанфара означаће да је „Ноћ музеја“ у Војном музеју свечано отворена и да посетиоци могу да крену у необична ишчитавања прошлости – без књига и слова, већ кроз додир са музејским предметима, јер сваки тај предмет сведок је неке мање или веће историје.

Војни музеј основан је 22. августа 1878. године, Указом кнеза Милана Обреновића са циљем прикупљања предмета из наше ратничке прошлости. Током 136 година постојања музеј је израстао у значајну културну институцију са фондом од преко 32 хиљаде историјских предмета. Сви ти експонати – живописне мапе, слике, фотографије, војна техника и опрема, представљају опипљиву војну историју Срба, од насељавања Словена на Балканско полуострво до 20. века.

У „Ноћи музеја“, у галерији Војног музеја биће приказана најатрактивнија музејска збирка „Западноевропско оружје и опрема до 19. века“. Збирка садржи 116 пиштоља, а поставку чине 24 примерка који се издвајају квалитетом израде. Изложени примерци израђени су у радионицама најбољих европских мајстора и уметника свог доба. А посебно је занимљив њихов утицај на пиштоље са Балкана, који је тада био под влашћу Османлија. Постепено те мале радионице уступиће место великим фабрикама за масовну производњу пиштоља, онаких какве их данас познајемо. Пиштољи поред тога што омогућују посетиоцу да испрати развојни пут оружарства на овим просторима од 16. до прве половине 19. века, као важан део цивилизацијског наслеђа, пружају и увид у ширу слику развоја европског друштва, економије и привреде.

Поред пиштоља биће изложене и три оригиналне графике на којима су приказане неке од најзначајнијих битка 18. и 19. века као и седам репродукованих графика, цртежа и мапа које илуструју начин производње и употребе пиштоља. Изложбу прати и мултимедијална презентација. ■

Музеј ваздухопловства

Небо над српским фронтом

„Ноћ музеја“ ове године у Музеју ваздухопловства биће обележна болним датумима. Навршава се 100 година од почетка Првог светског рата и 15 година од НАТО бомбардовања. Јубиларни наратив присутан је свуда. Само сада из једне другачије перспективе – са крила борбене летелице.

Музеј ваздухопловства скрајнут је са централне ноћне музејске путање. Но, богат и увек занимљив програм, за оне који не траже изговоре, учине ту удаљеност прилично неосетном.

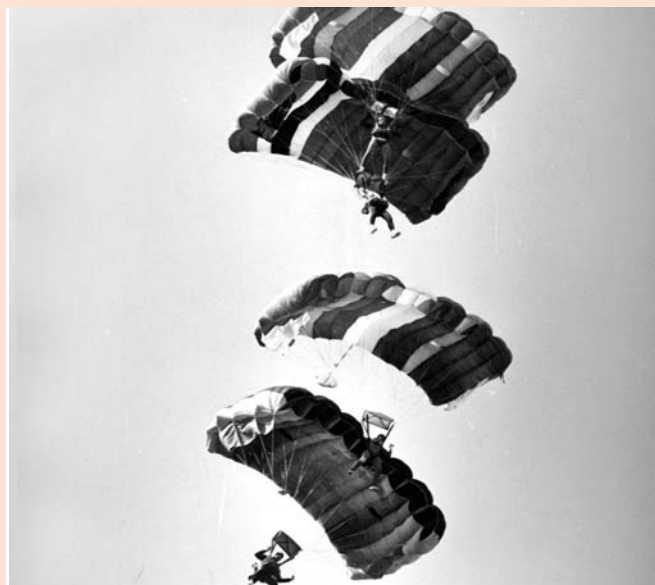
Централна тема у „Ноћи музеја“ посвећена је стогодишњици од избијања Првог светског рата и небу над српским фронтом. Краљевина Србија ратовала је против Аустроугарске и других централних сила од 28. јула 1914, када јој је аустроугарска влада објавила рат, па све до капитулације Аустроугарске, 3. новембра 1918. године. Србија у рат улази са формираном авијацијом и искусним авијатичарима који су учествовали у сукобима, летели авионима и дали свој допринос победи у Великом рату. Посетиоци „Ноћи музеја“ могу видети преглед летелица које су учествовале у рату заједно са Српском војском.

Занимљив сегмент „ноћне“ поставке чине и падобрани – јер ко лети тај треба и безбедно да се врати на земљу. Падобрани поред тога што су практична потреба, данас представљају и посебан вид забаве. А посетиоци ће моћи да испрате развој падобранства као посебан сегмента ваздухопловства и ваздухопловног спорта. ■

МЛАДИ КУСТОСИ

У оквиру те теме, посетиоци ће имати прилику да виде и ученичку изложбу која је остварена у оквиру пројекта „Млади кустоси“, а представља рад матураната Седме београдске гимназије. Изложба презентује Први светски рат у очима ученика који су стечено знање, своје умеће и креативност, преточили у изложбене паное.

БЕОГРАД 1999.

У духу значајних годишњица, додатни садржај који ће бити представљен на сталној поставци музеја јесте изложба фотографија групе аутора под називом „Сведочења – Београд, пролеће 1999. године“. Представљене фотографије бележе тренутке из времена НАТО агресије и без коментара говоре много о немилим догађајима. Након 15 година од рата, дужност нам је и обавеза да се сећамо.

